Gemeente Borger-Odoorn

M e m o

Exloo, februari 2022

Bestemd voor:	Gemeenteraad
Afkomstig van:	College van B&W
Onderwerp:	Dashboard Impact Toerisme
Kopie naar:	
Bijlagen:	Dashboard Impact Toerisme

1 Inleiding

In 2021 vroeg het Recreatieschap de Drentse gemeenten naar hun belangstelling voor een zogenoemde Dashboard Impact Toerisme (DIT). Een dergelijke studie, eerder uitgevoerd in Steenwijkerland, geeft (meer) inzicht in het verband tussen R&T en de brede welvaart. Samen met 5 andere (waaronder de BOCE-) gemeenten heeft Borger-Odoorn besloten hieraan mee te doen.

R&T is de laatste jaren, ondanks/dankzij corona, sterk groeiende in Nederland. Veelal gaat dit gepaard met positieve effecten zoals het in stand houden van voorzieningen. Ook kan toerisme ervoor zorgen dat natuur en cultuurhistorisch erfgoed een verdienmodel worden. Onderhoudskosten kunnen immers door een grotere groep dan alleen de regionale bevolking worden opgebracht.
Het komt echter ook voor dat toerisme negatieve neveneffecten mee zich meebrengt waardoor het draagvlak onder de bevolking af kan nemen. Deze effecten zijn veelal niet gekwantificeerd waardoor de omvang ervan lastig is te duiden. Via het DIT wordt getracht inzicht te krijgen in de bijdrage van toerisme aan de samenleving. Op basis van 50 indicatoren worden drie te onderscheiden pijlers in die bijdrage (economie, samenleving en omgeving) kwantitatief in kaart gebracht.

2. Resultaten

Belangrijk is te constateren dat Borger-Odoorn groot van oppervlakte is en dat R&T op basis van veen en zand een ongelijkmatige verdeling kent. Veel indicatoren die per inwoner zijn bepaald, zouden op het zand (met name Borger) hoger uitvallen dan de in het rapport als gemiddelde weergegeven cijfers. Dat geldt niet alleen voor overnachtingen, bestedingen en banen etc., maar ook voor voorzieningen zoals horeca en winkels. Anderzijds zorgt de clustering van toeristische activiteiten op het zand aldaar juist voor meer druk op de samenleving/omgeving dan de cijfers doen vermoeden. Kortom: de cijfers zijn gemiddelden en doen niet altijd recht aan de deelgebieden veen en zand.

Wat betreft de economische bijdrage van R&T scoort Borger-Odoorn goed, ook vergeleken met de andere BOCE-gemeenten. Er zijn veel bestedingen, banen en de vitaliteit van het aanbod is prima. Ook de hoge waardering van de gasten voor de accommodaties is bovengemiddeld te noemen.
De invloed van R&T op de samenleving wordt becijferd op 7,1. Dat betekent dat er gemiddeld genomen een bescheiden druk wordt ervaren. De bijdrage van R&T aan het voorzieningenniveau is gemiddeld genomen bescheiden, op het zand uiteraard hoger. Een belangrijke parameter in de pijler “samenleving” is het draagvlak onder de bevolking. Die is met een 7,6 goed te noemen, evenals dat in de overige BOCE-gemeenten het geval is.
De pijler “omgeving” wordt getaxeerd op 6,6. Hoewel de gemeente goed scoort op de landelijke duurzaamheidsindex is de CO2 uitstoot van de sector per hoofd van de bevolking meer dan gemiddeld. Ook is de druk op sommige (SBB-)natuurgebieden in de gemeente, mede door corona-

effecten, bovengemiddeld te noemen. Het gaat om gebieden die behoren tot de best bezochte van Drenthe.
Het aandeel van de lokale overnachtingen in R&T-bedrijven met een duurzaamheidskeurmerk is met 70 à 75% zeer hoog te noemen.

3. Conclusie

Op basis van de bevindingen wordt door de onderzoekers een aantal aanbevelingen gedaan, zoals:
* pareer onevenredige verdeling van toeristische druk door te spreiden in plaats (veen en Hunzedal) en tijd (buiten hoogseizoen);
* maak meer gebruik van kansen in veen- en hunzedalgebied en het Geopark door bijv. aanvullende zomerprogrammering;
* versterk met het oog op het profijt maar ook het draagvlak van R&T het contact tussen de sector en de samenleving;
* blijf inzetten op verdere verduurzaming van de sector. Het Cittaslow-supportersnetwerk biedt hiervoor goed aanknopingspunten.

Vanwege de meerwaarde van de R&T-sector speelt de gemeente sinds lange tijd actief in op de ontwikkelingen. Een aantal acties heeft betrekking op het bovengenoemde. Zo wordt er gewerkt aan spreiding in tijd (overnachtingen, activiteiten) en in plaats (netwerken en promotie). Bij het laatste speelt Tip-Borger een niet te onderschatten rol. Hier wordt namelijk via persoonlijke adviezen op het terrein van routes en bestemmingen gezorgd voor betere spreiding.
De ontwikkelingen met betrekking tot het Hunzedal (van Borger-Odoorn tot aan Groningen) zorgen voor een impuls aan het toerisme in het veen. Hiervan zijn de eerste voorbeelden al zichtbaar. Verduurzaming krijgt de nodige aandacht o.a. door de uitrol van wandel- en fietsknoop-puntennetwerken. De toegevoegde waarde hiervan zit overigens ook in de verbindingen die hiermee tussen het zand en het veen worden gemaakt. Deze netwerken worden mede door corona steeds intensiever gebruikt. De aanleg van e-bikeroutes voorziet in duurzame verbindingen tussen de grote parken en attracties (Wildland, Hunebedcentrum etc.). Hiervan profiteert niet alleen het toerisme maar ook de lokale bevolking (recreanten, scholieren, forensen).